



Til medlemmerne af
Kontaktudvalget for Økologisk Jordbrugsproduktion

Journalnummer: 21-7111-000003
Dato: 13. oktober 2021
Initial - Enhed: MARRIS - JORDKONT

Referat af møde i Kontaktudvalget for Økologisk Jordbrugsproduktion

Emne: Kontaktudvalget rådgiver Landbrugsstyrelsen i spørgsmål om kontrol- og dispensationspraksis for økologiautoriserede primærbedrifter og forsyningsvirksomheder mv. med henblik på blandt andet forenkling og imødegåelse af regelovertrædelser. Udvalget rådgiver tillige om anvendelsen af eksisterende regler, regeldannelse, EU-politikken og øvrige internationale spørgsmål, autorisation samt offentliggørelsespolitik vedrørende overtrædelser på økologiområdet.	
Mødeleder: Inger Løn Referent: Marie-Louise Risgaard Dato: 15. september 2021 Varighed: 10:00-15:00 Sted: Augustenborg Slot, lok. Skytten og Kusken + Skype	Kontaktudvalget: Landbrugsstyrelsen (LBST): Tina Bagge Bonnichsen (TINBON), Marianne Bisgaard (MBI) Landbrug & Fødevarer (L&F): Lars Holdensen (LH) Økologisk Landsforening (ØL): Sten Dissing (SD), Bjarke Vestergaard (BV) Foreningen for Biodynamisk Jordbrug (FBJ): SEGES: Birgit Ingvorsen (BI) Forbrugerrådet Tænk (FT): Bo Egelund (BE) Repræsentanter fra Landbrugsstyrelsen: Ane F. Førde (AFF), Inger Løn (INGLON), Trine Skov Madsen (TRIMAD), Marie-Louise Risgaard (MARRIS), Lena Tinghuus (LTI), Malene Kjer Andersen (MAN), Camilla Frederiksen (CAFRED) Fraværende: Åse Ditlefsen Ferrão (ÅF), Jette Jørgensen (JJ)

Dagsorden	Drøftelse og konklusion	Aftaler
1. Godkendelse af dagsorden	Præsentationsrunde. LBST orienterer og præciserer vedr. interessentinddragelse og interessenthandleplan. LBST taler ikke om enkeltsager eller drøfter forhold på enkeltsagsniveau. Vi henholder os til KU's formål. Ingen bemærkninger til dagsorden.	
2. AKO på økologi	Status AKO på økologi Bilag: Statusark AKO økologi LBST forklarer, at der typisk er tale om overtrædelser på medicin, samt syge og tilskadekomne dyr. Der er enighed om, at tallet ikke er højt, set ift. hvor mange kontroller der køres. Det bemærkes fra LBST, at mange af de komplekse kontroller er udskudt grundet corona. Tallet må nok forventes at stige, da det er de tunge husdyrsager der venter på at blive kørt, og det er her, vi oftest finder AKO-overtrædelserne.	
3. Meddelelser (LBST)	Orientering om dispensationer og status for kontrol og sagsbehandling, samt orientering vedrørende proces for bekendtgørelse, vejledning og plan for faglige meddelelser Bilag: Oversigt over anmeldelser, dispensationer og afslag LBST orienterer om ny direktør og opsigelse fra vicedirektør. <u>Kontrolsagsbehandling</u> Som hovedregel kommer der ikke et nyt kontrolbesøg, før en sag er afsluttet. AUG og regional kontrol vurderer og afstemmer dog altid, hvorvidt næste kontrol kan køres, hvis en gammel kontrolsag fortsat er åben. I AUG er målet, at 90% af sagerne afsluttes inden for 300 dage. Der arbejdes ikke med gennemsnitlig sagsbehandlingstid, da nogle sager afsluttes på en uge, andre på tre år. Økologerne orienteres ikke om sagsbehandlingstiden. Det diskuteres hvorvidt det burde være tilfældet (f.eks. i et høringsbrev), da flere deltagere er overraskede over den lange sagsbehandlingstid. I LBST arbejdes der allerede på en model herfor i andre afdelinger. Det er ikke en mulighed at lave hurtigere sagsbehandling, da det vil være på bekostning af kvaliteten af arbejdet. <u>Halekuperinger</u> Der stilles spørgsmål til, hvorfor der gives dispensation til halekupering af lam. LBST forklarer, at det kan skyldes diarre, forkerte racer o.lign.. De gives når der er en god grund. LBST revurderer gerne dispensationspraksis, hvis det er ønsket, at der ikke bliver givet så mange dispensationer. <u>Økologibekendtgørelse (ØKOBK)</u> Udsendelse af ØKOBK i ekstern høring afventer en sag, der pt. er hos ministeren. I økologivejledning 2022 er der fortsat områder, hvor der	

	mangler afklaring. Der mangler pt. både retsakter og politiske afklaringer. Det betyder at økologivejledning 2022 sendes i høring med enkelte uafklarede områder. Der udtrykkes bekymring vedr. de nye krav til marker og gødningsplanlægning, sædskifte, dyrkningsregler, da det er presserende at få information ud til økologerne. Muligheden for lempelig kontrol i 2022 eller overgangsordning efterspørges. LBST pointerer, at det ikke er muligt at lukke øjnene, når reglerne træder i kraft. Vi skal henholde os til de gældende regler, for at kunne lave proportionelle afgørelser. Der blev fremsat forslag om, at foreslå i høringsperioden at kravet først skal gælde for de afgrøder, der er sået efter bekendtgørelsen er trådt i kraft, samt at forholdet drøftes på kontrollen og ikke tages som en overtrædelse i 2022. ØKOBEK ligger tidligst klar primo december. <i>(Opfølgning: ØKOBEK kom i ekstern høring den 28. september 2021 med svarfrist den 26. oktober og Økologivejledning 2022 den 6. oktober 2021 med svarfrist den 29. oktober)</i>	
4. Udfordringer i økologikontrollen	LBST - Punkt fra AUG: Udfaldet af retssagen. Retten i Aalborg – sag BS-33568/2018-ALB LBST ønsker at komme svindelsager til livs, selv om der er lang vej fra mistanke til handling. LBST arbejder for at sikre økologiens troværdighed for forbrugerne, og for økologer, der gerne vil gøre det godt og overholde reglerne. Der er netop faldet dom i en sag, hvor LBST var anklaget for ulovligt salgsstop. LBST fik medhold på alle punkter, og sagsøger skulle betale alle sagsomkostninger. Sagen er dog blevet anket til Landsretten. LBST har klart indtryk af, at det blev forstået af dommeren, at økologiens troværdighed er noget, der skal værnes om, og vi fik bekræftet, at vi har vores hjemler i orden. Men hvis man vil snyde, kan det være meget svært for kontrollen at løfte bevisbyrden. Erfaringen i LBST er, at størrelse og kompleksitet har en betydning, fordi gevinsten ved at snyde her er højere, men det er ikke kun de store bedrifter, der har problemer med at være helt åbne overfor kontrollen. Kreativiteten kan også være relativt stor i mindre bedrifter. Kontaktudvalget udtrykker deres opbakning omkring længere sagsbehandlingstid på kontrolsager generelt, hvis det betyder, at LBST prioriterer at få løftet de komplicerede sager med mistanke om svig. LBST pointerer, at der er meget læring i svindelsagerne, som bl.a. bidrager til at LBST kan ”lukke huller”. Fremadrettet vil f.eks. kontrol af massebalance-regnskaber blive mere systematisk. Overtrædelsesstatistikken forventes klar før efterårsferien. <i>(Opfølgning: Der er tiltrådt en ny statistikmedarbejder pr. 1/10, hvorfor kontrolstatistikken desværre bliver forsinket.)</i>	

5. Meddelelser (erhvervet)	Orientering fra erhvervets organisationer L&F: Der er fokus på brancheanbefalingerne. Der opleves kritik fra medlemmerne af gødningskrav, der skal gælde for gødningsåret 22/23, men planen er at fastholde dem. Årsmøde den 28/10: Fokus på fremtidens planteavl. Der arbejdes på brugerbetalt velfærdskontrol hos svineproducenterne. Det er vedtaget i branchekredsen for grise og forventes at træde i kraft ved årsskiftet. Der skal samarbejdes med LBST om et system omkring kontrolresultaterne. Dette er et forsøg på at motivere til færre velfærds-overtrædelser, da sanktionerne tilsyneladende ikke har haft den ønskede effekt. LBST kommenterer, at det tilsyneladende har haft en effekt på Thise-leverandører, at de skal indlevere deres kontrolrapporter. ØL (BV): Forsøger at samle dokumentation vedr. brystbensbrud på læggehøns. Der bliver kigget ind i landbrugsuddannelsen, om man kan integrere mere økologi (sammen med L&F). SEGES: ØkoKongres den 25.-26. november. Program udsendes 27. september. Det nye innovationscenter åbner 1. oktober: ICOEL. Der er inviteret til indvielse og økobrunch den 6. oktober.	
6. Status for EU-arbejdet	Orientering og drøftelse, herunder opfølgning på fodertilsætningsstoffer v. Malene Kjer Andersen Seneste møde i vores økologikomité den 7.-9. juli. Næste møde den 28. og 29. september. Detailregler for produktion er meget langt i forhold til at kunne afsluttes. Både retsakter om positivlisterne og om heterogent materiale er offentliggjort siden sidste møde og der arbejdes pt. i DG Sante med at iværksætte en forsøgsordning vedr. økologisk forædling. Af øvrige udestående for produktionsregler er regler for brug af ikke-økologiske småplanter, og krav til logbogsføring. Begge dele skal afsluttes indenfor de næste par måneder. Detailregler for kontrolregler er også langt. Der er lavet forslag til kontrolattest og til erklæring om antibiotikafri produktion ifbm eksport til USA. I forhold til detailregler for import og samhandel er forhandlingerne ikke så langt. Der udestår flere retsakter, hvor den del, der drejer sig om import og brug af grænsekontrolsteder nok er den tungeste. Her tegner der sig dog nu et klart billede af, at økologi vil følge de horisontale krav for import og brug af grænsekontrolsteder. Vi forsøger helt systematisk at dele alle forslag til nye detailregler med dialoggruppen, hvor mange af jer/eller jeres organisationer er repræsenteret. Det skulle gerne gøre, at I dels kan spille ændringsønsker ind, og dels følge med i, hvilket billede der tegner sig. Udover alt dette, der handler om ny forordning, så er der også enkelte andre drøftelser i gang.	

	Det er bl.a. en opdatering af den nuværende importforordning 1235/2008 i forhold til konsekvensændringer vedr. BREXIT. Ift. EGTOP så har vi endnu ikke fået deres rapport om factory farming, som vi ellers er meget spændte på at se. KOM har også lovet formelle udmeldinger ift. 48 timers tilbagehold for fx parasitmidler og for brug af særligt ernæringsmæssigt foder, men det har vi heller ikke set endnu. Kommentarer fra L&F og SEGES: Der er ansøgere til EGTOP fra bl.a. SEGES. Ny ekspertgruppe skal udarbejde rapport om factory farming (jordløse bedrifter), da det ikke kan nås af eksisterende ekspertgruppe. I 2022 tages også fat på udeståendet vedr. vurdering af stoffer, der er meldt ind til bilag 2. <u>Nyheder ift. detailregler vedr. ny forordning</u> Vi har løbende orienteret om status for de nyheder LBST har sendt ud ift. til gennemførelsesbestemmelserne. Der er enkelte områder, hvor EU-lovgivningen er på plads, men hvor vi selv bokser med den danske implementering, ift. vores bekendtgørelse og vejledning, herunder især om fjerkræ og om brug af frøblandinger. Hertil kommer flere spørgsmål, som ikke er endeligt afgjort ift. Kommissionens arbejde (fx omkring småplanter og mulig adgang til dispensation for basering på ikke-økologiske frø). <u>Om særligt ernæringsmæssigt foder</u> Vi havde håbet at få en generel åbning fra Kommissionens side, men det ved vi nu mere eller mindre endeligt at vi ikke får. Derfor skal vi ud i en øvelse med at udarbejde dossiers. Vi prøver at koordinere arbejdet med de andre nordiske lande, så vi får bredt paletten mere ud, og begrænser tidsforbruget. Vi tænker umiddelbart, at det kan være i et omfang af et par stykker fra hvert nordisk land. Kommentar: SEGES ønsker at få afklaret hvordan dobbeltoptag på forskellige lister skal håndteres. F.eks. står natriumpropionat som konserveringsmiddel. Hindrer det brugen af det som noget andet?	
	Frokost kl. 12.00-13.00	
7. OrganicXseeds v. LBST	Status på arbejdet med praksis for frødispensationer, OrganicXseeds og specialistgrupper. CAFRED orienterer ift. kommissorium for grupperne. LBST orienterer om, at der nu er et større udvalg af økologisk plantemateriale i databasen. Derudover er arbejdet omkring specialistgrupperne gået i gang. Et af formålene er at forbedre sagsbehandlingen, og sikre at vi får gjort det så godt som muligt, ift. sortsvurderinger osv. Der er lagt op til, at specialistgrupperne, jf. Kommissoriet, skal være rådgivende.	Miniguide til OXS udsendes samtidig med økologi-vejledning 2022.

	Der er forventning fra deltagerne om, at specialistgruppernes arbejde også vil bidrage til vejledning til økologerne om, hvordan dispensationsansøgningerne kan begrundes. Baggrundspapiret for de vejledende specialistgrupper er lige på trapperne. Det er besluttet at prioritere grupper på jordbær og gulerødder. Der mangler regler på småplanter, som gør det svært at færdiggøre arbejdsrapporten for de to grupper. Der gives udtryk for bekymring vedr. sagsbehandling af ansøgninger i OXS. Der er oplevet forskelsbehandling og manglende konsistens og logik. LBST beder om konkrete eksempler herpå, så det kan håndteres. Der er bredt ønske blandt deltagerne om at markedet for økologisk planterformeringsmateriale bliver større. Et forslag er at gøre brug af procentvise delmål for at øge incitamentet blandt frøproducenterne. Samtidig bliver LBST bedt om at være opmærksom på, at der er store udfordringer på grøntsagskulturerne. Det er oplevelsen, at materialet der udbydes i OXS, ikke er godt nok. LBST vil drøfte internt hvilke handlemuligheder der er. Vi vil uagtet kigge løbende på vores administrationspraksis og vil meget gerne se, hvis der er nogle eksempler på afgørelser, der forekommer ubegrundede eller forkerte.	
8. Dyrevelfærds- mærke v. SE- GES	Spørgsmål vedr. betydning for kontrollen på de tilmeldte bedrifter og samarbejdet med Fødevarestyrelsen Der fremsættes ønske om at få klarlagt, hvordan FVST og LBST kontrollerer bedrifter, der er tilmeldt Hjerteordningen, da der er usikkerhed på området. LBST tager den videre til FVST. <u>Opfølgning vedr. FVST's kontrol med hjerteordningskravene i de økologiske malkekvægsbesætninger som er tilmeldt på niveau tre (tre hjerter) (16. september 2021)</u> <i>Aftalen er, som det også blev nævnt på mødet, at Landbrugsstyrelsen fortsat ikke skal gå ind i kontrollen af det skærpede arealkrav på niveau tre.</i> <i>Planen har været, at FVST ville køre en kampagne på området i 2022. Der har dog været et opgaveefterslæb på baggrund af minksituationen m.v., som har medført, at denne kampagne desværre må udskydes til 2023. Det vides ikke, hvor stor en andel af populationen, FVST vil udtage til kampagnen i 2023. FVST overvejer nu, om der skal laves en anden indsats tidligere, men dette er endnu ikke fastlagt. FVST udfører ikke stikprøvekontrol på nuværende tidspunkt.</i> <i>Der er opmærksomhed omkring problemet, og der ligger en plan for løsning i pipeline.</i>	LBST tager kontakt til FVST vedr. hjerteordningen. <i>Resultat af opfølgning indsat nedderst i dette referatpunkt.</i>
9. Fremtidig mødeform for KU v. LBST	Drøftelse af den fremtidige mødeform for Kontaktudvalgets møder	

	LBST: Forslag – 2 virtuelle møder og 2 fysiske møder. Et fysisk møde i Augustenborg og et fysisk møde i Kolding. Fysisk møde i november i Kolding. Virtuelt møde i marts. Fysisk møde i Augustenborg i maj. Virtuelt møde i september. Forslag fra LBST vedtaget. Der arbejdes videre med forslag vedr. eventuel kombination med driftsbesøg.	
Eventuelt	<u>Glycerin i biogasanlæg – er der noget nyt?</u> Spørgsmål fra LH LBST er i proces med at finde ud af, hvad der kommer i biogasanlæggene og har i den forbindelse spurgt ind til anvendelsen af glycerin og hvilke udfordringer der opleves. Glycerin er generelt blevet dyrere, så der arbejdes bredt på at finde alternativer. Mange af anlæggene anvender non-GMO glycerin. <u>Tolvmandsforeninger</u> – bare for økologer. Forslag fra BE Kunne det ikke overvejes for økologer? I økologien er der ERFA-grupper og andre grupper med det formål at lære af hinanden inden for specifikke områder. <u>Klimaaftryksregnskab</u> BE ønsker yderligere orientering om processen og hvad den indebærer? Emnet tages med som orientering under meddelelser fra erhvervet til næste KU-møde. Næste møde: 17. november i Kolding	